

Un camí cap a la democràcia àrab

MARWAN MIAJASHER

És difícil imaginar uns temps més precaris —o més prometedors— per al Pròxim Orient que els que vivim.

Esdevindrà l'Iraq una democràcia laica, o una nova teocràcia? El canvi de lideratge palestí afavorirà les reformes necessàries, la creació d'un estat i la pau amb Israel, o bé la porta giratòria de la violència i de l'enemistat continuarà rodant?

L'equilibri de la regió es balanceja. Si es decantarà cap a un costat o cap a l'altre, això depèn de la tria que facen ara el món àrab, Israel i els Estats Units. Tots han d'assumir-hi responsabilitats.

Cada vegada és més clar que el món àrab ha de prendre la iniciativa a l'hora de caminar cap a una democràcia, tant pel que fa als sistemes polítics, com a l'economia. La frustració que senten avui els àrabs —provocada, en part, per la lentitud de les reformes democràtiques, per l'estancament de les economies i per la inestabilitat política— amenaça el futur de la regió.

Al món àrab, li ha arribat el moment d'entaular un procés de democratització evolucionista i ordenat, de collita pròpia. Un procés que respecte la cultura àrab però que, alhora, done als ciutadans el poder de ser part activa en la política.

Cal recordar, però, que esperar que la llavor de la democràcia cresca en quatre dies és, com a mínim, simplista i, en el pitjor dels casos, perillós. Una democràcia forçada no durà reformes, sinó radicalització. La millor manera d'afrontar-ho seria respectar l'habilitat dels països àrabs per fer-se càrrec d'aquests assumptes.

El món àrab està preparat. L'Informe de les Nacions Unides sobre el Desenvolupament Humà dels Àrabs, escrit per àrabs i que va eixir l'any passat, és una avaluació sincera d'alguns dels reptes que afrontem. Discuteix l'expansió de les llibertats polítiques, el paper de la dona i la manca de coneixements com a aspectes clau que les nacions àrabs han de resoldre.

Cal que la regió es prenga seriosament aquest informe, i no com una ofensa. Això és el que hem fet a Jordània, on el rei Abdul·lah II i la reina Rània l'han pres com a projecte de desenvolupament.

El món àrab també hauria d'assumir un paper més actiu a l'hora de fer de mitjancer en el conflicte araboisraelià. Els líders àrabs s'han de manifestar públicament en contra dels atacs suïcides. Cal dir la veritat: els atacs suïcides només han fet mal a la causa palestina.

Els Estats Units també tenen les seues responsabilitats. A l'Iraq, no poden comportar-s'hi com una força d'ocupació si volen demostrar als iraquians que podran governar lliurement el seu país.

“Els àrabs han d'assumir els seus reptes polítics i econòmics; Israel s'ha d'adonar que no pot continuar ocupant una nació contra la voluntat d'aquesta; i els Estats Units han d'ajudar a promoure la democràcia i acabar el conflicte araboisraelià”

L'estada de les forces americanes i britàniques en aquell país hauria de ser curta. Un govern iraquí creïble i representatiu hauria de començar a funcionar de seguida. I més encara: la gent que, des dels EUA, reclama un canvi de disposició de la regió hauria de callar. Amb aquests comentaris, el que fan és allunyar els àrabs i posar en perill els esforços dels veritables reformadors, que llavors no poden advocar per la democràcia sense sentir-se dir que només obeeixen ordres dels Estats Units.

Els Estats Units haurien d'intensificar els esforços per ajudar a resoldre el conflicte araboisraelià. Fins i tot en el cas que facen les coses bé a l'Iraq, l'única manera que la gent tinga una sensació d'equilibri seria que els EUA se sensibi-

litzaren amb tots els problemes de la regió.

Els Estats Units no es poden permetre el luxe de fer la impressió que no toleren el que fan els palestins, i, en canvi, sí que toleren l'expansió continuada dels israelians, o les condicions inhumanes en què viuen els palestins.

El fet que el president Bush haja declarat darrerament que el pla de pau del Pròxim Orient, conegut com el full de ruta, serà publicat molt prompte, sense modificacions, és, òbviament, benvingut.

La promesa és que el full de ruta dona a totes dues parts un final al conflicte, una solució pactada al problema dels refugiats, una garantia de seguretat col·lectiva, un tractat de pau entre tots els estats àrabs i Israel, la creació d'un estat palestí i la retirada dels israelians dels territoris ocupats el 1967 a Palestina, Síria i el Líban. Aquests objectius, honestos, no els haurien de considerar motiu de confrontació.

Els àrabs i els israelians haurien de deixar de discutir sobre detalls i s'haurien de concentrar a aclarir els objectius: una solució per a tots dos estats i un futur de pau i seguretat per a tots.

Aquests són els elements d'un camí que paga la pena de fer: el que promet esperances per a tothom al Pròxim Orient. En aquest camí, els àrabs han d'assumir els seus reptes polítics i econòmics; Israel s'ha d'adonar que no pot continuar ocupant una nació contra la voluntat d'aquesta; i els Estats Units han d'ajudar a promoure la democràcia i acabar el conflicte araboisraelià, sense fer cas dels qui parlen de redistribuir la regió, com si els àrabs foren els peons en un joc d'escacs.

*Ministre d'Afers Estrangers de Jordània
© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa*